

álló művészgárda ellátja a Kamara Színház előadásait is. A nehézségek, melyekkel a Kamara Színháznak főleg anyagiak szempontjából kell megküzdeni, nem kicsinylendők, mert ez a színház semmiféle támogatást sem élvez. Önmagát kell fenntartania; az állam anyagi támogatása a Nemzeti Színház céljaira szükséges. Feladatát természetesen csak úgy tudja megoldani, hogy társulata azonos a Nemzeti Színház személyzetével, ami másfelől előnye is, mert a kamara-darabokat a közönség elsőrendű művészek játékában élvezhetné. Miként a Nemzeti Színházban, nemcsak a darabok vezetésére, hanem az epizód szerepeket is ők játsszák.

Zenei és színházi kulturális élet szempontjából a vidék a nyugatiszínvonal alatt marad. Sajnálatos ez a megállapítás, már csak azért is, mert a magyar faj nagyon fogékony a kultúra emez ágaira. Megvan benne az érzék és az ösztön, ennek erőteljes felébresztése és kifejlesztése azonban rendszeres és programszerű tevékenységet kíván. A zenei érzéket kifejlesztani és ébrentartani a nagy tömegeknél, a falu népénél és a kispolgári városi elemeknél a magyar dalban rejlő erő útján lehet elkezdni. A magyar dalosügy megszervezése és állami támogatása nemcsak kultúrát jelent, hanem a nemzeti érzésekben rejlő erőforrások gyarapítását, továbbá józan, okos és derűvel teli élet megalapozását. Eszköz erre a dalárdák megszervezése és pedig mindenféle társadalmi osztályban. Hogy a dalosügy a külföld előtt is hatásos eszköze lehet érvényesülésünknek, annak élénk bizonyítéka a Budai Dalárda amszterdami sikere. Fontossága főleg abban rejlik, hogy siettetni a tömegek zenei művelődését, hajlamossá tevén őket fokról-fokra a magasabbrendű zenei művelőzetekre.

A dalosügy fejlesztésén kívül nagy súlyt kellene helyezni a zenei iskolázásra. Igen fontos a zeneiskolák szaporítása, ez iskolák látogatásának minél általánosabbá tétele, de a cél ne a szakzenészképzés legyen, hanem zenekedvelő közönség nevelése. Csonka országunk igényeihez mérten éppen elég szakzenészt képesít évről-évre zenei főiskolánk, úgy, hogy ezeknek a diplomás zenészeknek az elhelyezéséről nem tudunk gondoskodni s így legnagyobb része külföldre

távozik megélhetésének biztosítása végett. Az is baj, hogy a zenei főiskola hallgatói tanári és művészi diplomáért versengenek, holott ezt a képesítést valóban csak a legkiválóbbaknak kellene megadni, míg a hallgatók nagy részét zenekari zenészeknek kellene képezni, hogy ezáltal az ország nevezetesebb kultúrvárosaiiban — a fővárosi filharmoniai zenekar mintájára — komoly zenekarok alakulhassanak. A vidéki zenekarok lehetővé tennék a nagyobb vidéki színházakban jobb fajta operaelőadások rendezését és ezáltal a főiskoláról kikerülő diplomás énekművészek is elhelyezést találnának a vidéken, ahol kitűnő előiskolát nyerhetnének majdan az ország első dalszínházában való szerződtetéshez. Mindez nagy jelentőségű volna főleg abból a szempontból, hogy a zenészekben, az énekesekben nagyobb kínálat állana rendelkezésre, a vidék és főváros között élénk kapcsolat fejlődhetné ki és így biztosítva lenne az utánpótlás Operaházunknál, úgy, ahogy ez külföldön általában megvan.

A vidéki zenei és színházi kultúrájának emeléséhez szükséges feladatokat természetesen nem szabad az államra áthárítani a maguk teljességében, hanem a vidéknek is komoly szerepet kell ezekből vállalnia. Saját kulturális életük kialakítása mégis csak az ő kezükben van. A megyéknek és nagyobb városoknak meg kell találni az eszközöket a fenti kultúrprogramok megvalósításához. Természetes, hogy ehhez anyagi áldozat kell. Ahogy meg tudják találni a fedezetet a törvényhatóságok különböző szükségleteik biztosítására, életnyilvánulásaiknak megfelelő színvonalon való tartására, úgy elengedhetetlen az is, hogy zenei és színházi kultúrájukra is áldozzanak. Rendszeres programot kell kidolgozniok a kultúra ezen területeire nézve is és ennek a programnak megfelelő számokban kell kiutköznie a budgetjeikből. Minden nagyobb város, megye a saját területén hatósági felügyelet alatt szervezzen dalárdát, létesítsen zeneiskolát és színházat. Ha saját ereje ehhez nem elégséges, akkor munkájukba be kell vonni a kulturális egyesületeket. Minden megyeszékhelynek legalább is állandó színházzal és állandó színtársulattal kellene rendelkeznie, amelyek azután a kisebb helyek kulturális szükségleteit is ellátnák. A staggione-rend-